

Reactie op het conceptvoorstel Jeugdwet door de Stichting Oudernetwerk Jeugdzorg.

Na het doorlezen van het concept hebben wij als Oudernetwerk Jeugdzorg aandachtspunten voor de nieuwe wet.

Punt 1: De huisarts zal zijn rol als poortwachter blijven vervullen naar de jeugd-GGZ.

#Gaat de huisarts ook doorverwijzen naar ambulante hulp, het Centrum voor Jeugd en Gezin en de gedwongen Jeugdzorg en welke eisen worden daaraan gesteld?

Punt 2: Meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling.

#Aangegeven wordt dat dit bovenlokaal geregeld gaat worden. Welke eisen gaan aan deze instellingen gesteld worden en hoe kan een individuele gemeente dit controleren en afdwingen? Wat houdt dit dan in op lokaal niveau? Is er in iedere gemeente een loket?

Punt 3: Waarborgen van kwaliteit.

#Bij kwaliteitseisen staat vermeld dat er voorschriften moeten zijn betreffende toestemming dossiervorming en bescherming van persoonlijke gegevens: Worden deze voorschriften in de wet meegenomen? Wat zijn deze voorschriften?

#Het Oudernetwerk Jeugdzorg is van mening dat er wat betreft de dossiervorming heel wat moet veranderen. De dossiervorming moet samen met ouders en jeugdige opgesteld worden. Mening en feiten moeten strikt van elkaar gescheiden worden en de mening van de ouder of de jeugdige moet **verplicht** vermeld worden in het dossier, evenals onderbouwingen die ouders of de jeugdige aandragen. Niet de hulpverlener bepaalt de inhoud van het dossier, maar de cliënt.

#Dossiervorming is op dit moment een van de grootste knelpunten binnen de Jeugdzorg en dit heeft grote gevolgen voor de rechtspositie van de cliënt. Daarom is het Oudernetwerk van mening dat dit in deze nieuwe wet apart en goed geregeld moet worden. Gebleken is dat de wet op de Privacy hierin niet genoeg bescherming voor ouders biedt. Bovenstaande regels voor dossiervorming bevorderen naar onze mening ook het aanspreken van de eigen kracht en verantwoordelijkheid, een gedragsverandering die de nieuwe Wet immers voor ogen heeft.

Waarheidsvinding speelt hierin een grote rol en moet in de nieuwe wet verplicht gesteld worden.

Punt 4: de Vertrouwenspersoon.

#Deze is zeer belangrijk voor ouders/grootouders en jeugdige. Dat het recht op inschakeling van een vertrouwenspersoon meegenomen wordt in de wet en verplicht is in gedwongen en gesloten situaties is zeer gewaardeerd en noodzakelijk. Het Oudernetwerk Jeugdzorg pleit ervoor om de verplichting tot het aanstellen van een onafhankelijke vertrouwenspersoon ook in het vrijwillige kader op te nemen. Dit kan een formele of informele vertrouwenspersoon zijn, zolang deze maar onafhankelijk is van de zorg zelf.

Ook in gedwongen kader moet men het recht hebben om een informele vertrouwenspersoon mee te nemen.

Punt 5: De rechtspositie van de cliënt.

#Hoe wordt deze vorm gegeven? Nu is een Cliëntenraad voor gecertificeerde instellingen niet verplicht gesteld, de ervaring wijst uit dat pas als deze verplichting is opgenomen, instellingen moeite gaan doen om cliënten te consulteren, in welke vorm dan ook.

#Gaaf er een klachtencommissie komen en hoe wordt dit ingevuld door het Rijk, zodat de procedure in iedere gemeente hetzelfde is? Een duidelijke conforme regeling is van belang. Ook nu blijkt dat veel mensen niet op de hoogte zijn van hun recht om te klagen. Als in iedere gemeente een andere regeling is, zal dit verder verslechteren.

#Het Oudernetwerk is van mening dat de motie van Nine Kooijman (SP) en Jeroen Dijsselbloem (PvdA) over het klachtensysteem in de wet geïntegreerd moet worden, ter bescherming van de rechtspositie van de cliënt en ter voorkoming van willekeur.

#Nu staat er dat als de ouders/jeugdige het niet eens zijn met een besluit van de gemeente, dat zij bezwaar kunnen indienen bij de gemeente zelf en daarna indien nodig naar de rechter kunnen gaan. Het Oudernetwerk maakt zich erg grote zorgen over deze regeling. De cliënt heeft daarmee niet meer het recht op een onafhankelijke klachtencommissie en dit betekent een forse achteruitgang van de rechtspositie. Daarnaast hebben veel ouders en jeugdigen geen geld om naar de rechter te kunnen gaan en ervaren dit als een hele hoge drempel. Daardoor loopt de cliënt het risico door geldgebrek niet in zijn gelijk te komen.

Daarom pleit het Oudernetwerk er voor dat als je de rechtspositie van ouders en jongeren in de gedwongen hulpverlening écht wilt versterken, dat zij gratis toegang hebben tot een advocaat. Nu trekken ouders soms aan het kortste eind omdat zij hun advocaat niet meer kunnen betalen, terwijl instellingen voor jeugdzorg wel rechtszaken kunnen aanspannen tegen ouders, bijvoorbeeld over het gezag.

Punt 6: De laagdrempeligheid van de hulp

#In de Wet wordt gesproken over laagdrempeligheid van Jeugdhulp, citaat:” *Verreweg de meeste ondersteuning bieden de medewerkers die werkzaam zijn in het centrum voor Jeugd en Gezin zelf. Op basis van hun professionele deskundigheid en ervaring zijn ze in staat in te schatten wanneer inschakeling van specialistische hulp nodig is of dat een kindbeschermsmaatregel dient te worden overwogen. Het is aan de gemeenten om de toegang tot jeugdhulp zo goed mogelijk vorm te geven; het ‘centrum voor jeugd en gezin’ wordt niet wettelijk voorgeschreven.*

Dit is niet laagdrempelig, omdat er nu nog steeds getoetst wordt op veiligheid, wat een open hulpverlening in de weg staat. We hebben gezien hoe dit bij Bureau Jeugdzorg fout ging en dat ouders daardoor niet zo gemakkelijk meer aankloppen voor hulp. Er leeft bij ouders al twijfel over het Centrum voor Jeugd en Gezin, is onze ervaring, en dit maakt het alleen maar erger. Het primaire doel om mensen te helpen wordt gefrustreerd door risicotekniken die wel veel signaleren maar weinig helpen.

#Daaruit volgt dat toeleiding naar gedwongen hulpverlening alleen maar op basis van een diagnose zou moeten kunnen, zodat ouders niet overgeleverd zijn aan de mening van een hulpverlener. Het recht om een second opinion zou dan, net zoals in de gezondheidszorg, ook hier moeten gelden

#Een zorgpunt is de eigen bijdrage, dit bevordert de laagdrempeligheid niet. Het Oudernetwerk vindt dat deze geschrapt moet worden.

Punt 7: Positie van de Raad voor de Kinderbescherming.

#In de Wet staat dat er geen aanleiding is om de huidige taken van de Raad te veranderen in het nieuwe stelsel. Daar is het Oudernetwerk het niet mee eens. De Raad van de Kinderbescherming is niet sterk in dossiervorming. In de jeugdzorg worden geregeld stukken naar voren gebracht uit raadsrapporten die na 1 jaar niet meer geldig zijn. Erger nog is dat de Raad hun onderzoek niet baseert op waarheidsgetrouwe informatie, zij spreken betrokkenen en gaan er vanuit dat deze de waarheid spreken zonder dit onderzocht te hebben. Ook hier speelt waarheidsvinding een rol en zou ook ten aanzien van de Raad verplicht moeten worden gesteld.

Punt 8: Persoonsgebonden budget.

#Het Oudernetwerk is van mening dat ook ouders die te maken hebben met de jeugdbescherming gebruik moeten kunnen maken van een PGB. Ook dan moet men zoveel mogelijk van eigen regie en eigen kracht uitgaan, desnoods onder een aantal voorwaarden. Laagdrempelige hulp, waar de ouders zoveel mogelijk worden meegenomen is ook van belang in het gedwongen kader.

Punt 9: Het informeren van ouders over hun rechten en plichten.

Ouders weten vaak niet wat hun rechten en plichten zijn. Het Oudernetwerk, of de vertrouwenspersonen geven daar vaak informatie over. Dan heeft de jeugdzorg eigenlijk al gefaald, omdat de ouders deze informatie op andere plekken moesten zoeken. Neem deze informatievoorziening op in de wet, dan wordt het een punt van aandacht voor de jeugdhulp, anders komt het niet op de agenda.

Punt 10: Het meepraten door ouders.

Er zijn WMO raden, cliëntenraden enzovoort. Maar er is ook veel schijnparticipatie omdat instellingen niet verplicht zijn om daadwerkelijk iets te doen met de mening van de cliënt. Daarom stelt het Oudernetwerk voor om in de wet op te nemen dat iedere beleidsbeslissing geratificeerd moet worden door tenminste drie ouders. Zo krijgt participatie echt vorm omdat zo de mening van ouders echt telt!